

FUNDUSZE dla **Biznesu**

poradnik przedsiębiorcy

04/2022

FUNDUSZE dla **Biznesu** poradnik przedsiębiorcy

Wydany na zlecenie
Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości
ul. Katowicka 47, 41-500 Chorzów
www.scp-slask.pl, e-mail: scp@scp-slask.pl

Publikacja bezpłatna
ISSN 2451-2192

Nakład: 500 egz.

Redakcja:
Agnieszka Brodziak, Anna Trólka,
Maciej Nowak

Wydział Informacji, Promocji
i Kontaktów z Mediami
tel. 32 743 91 71
E-mail: agnieszka.brodziak@scp-slask.pl,
anna.trolka@scp-slask.pl

Wydawca:
IGI MEDIA
ul. Spychalskiego 13/205
45-716 Opole

Opracowanie graficzne: Jerzy Golczuk
Korekta: Renata Żemojcin
Fot.: Grzegorz Kopec, Paweł Szpala,
archiwa firmowe, Shutterstock,
Chromastock, ŚCP, UMWSL

- 3 Słowo wstępne Dyrektora ŚCP
Liderzy zmian – bilans minionych perspektyw
- 4 Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027
Sukces negocjacji
- 7 Strefa Beneficjenta
Wszyscy uczymy się funduszy
- 10 Kooperacja
Otwarci na współpracę
- 12 15 lat z Funduszami Europejskimi
Liderzy Zmian
- 14 Acellmed
Biotechnologiczny koń trojański
- 16 Fruktus Agros Nova
B+R, a niemal jak u babci
- 18 Drukarnia Dimograf
Europejski impuls
- 20 CAdesigner Engineering
Kolej na ekspansję
- 22 Technomex
Podbijają świat

Liderzy Zmian – bilans minionych perspektyw

Za nami nie tylko dwie unijne perspektywy finansowe 2007-2013 oraz 2014-2020, ale także 15 lat pracy Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości. Liczbę beneficjentów, którzy skorzystali z dotacji liczymy w tysiącach. W tym numerze przybliżamy wybrane, wyróżniające się firmy, innowacyjne, aktywnie korzystające z funduszy unijnych, kreujące nowoczesne rozwiązania. Dzięki dofinansowaniu wdrażają technologie przyszłości, ale również przyczyniają się do promocji województwa śląskiego poza granicami naszego kraju. Realizowane przez nie projekty pokazują, że każdy może stać się Liderem Zmian.

Dziękujemy wszystkim współpracującym z nami przedsiębiorcom. Dzięki ich zaangażowaniu zmienia się nasze województwo. Wydatnie pomagają nam w tym instytucje otoczenia biznesu, którym też należą się słowa uznania. Istotne jest współdziałanie wszystkich stron, biorących udział w procesie korzystania z Funduszy Europejskich. Ważne są wszystkie projekty, nie tylko te spektakularne, opisywane w tym numerze poradnika, ale również te o mniejszej skali czy lokalnym charakterze.

Za nami mnóstwo pracy – 50 konkursów, 14 tys. złożonych wniosków, ponad 5 tys. podpisanych umów i blisko 2 miliardy złotych wypłaconych środków. To bilans

Krzysztof Spyra
Dyrektor
Śląskiego Centrum
Przedsiębiorczości

obu perspektyw w Śląskim Centrum Przedsiębiorczości. Przed nami kolejne wyzwania. Kwestie związane z nową perspektywą przybliżył wszystkim Marszałek Jakub Chęłstowski podczas konferencji inauguracyjnej nowego programu regionalny Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027, mającej miejsce 8 grudnia 2022 r. w Muzeum Śląskim w Katowicach. Wydarzenie było okazją do dyskusji o transformacji regionu i przemianach, jakie niesie Europejski Zielony Ład.

W tym miejscu chcę także w imieniu całej dyrekcji, podziękować wszystkim pracownikom Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości. Te 15 lat to ogrom wykonanej przez Was pracy na rzecz rozwoju sektora MŚP w województwie śląskim.

Oddając w Państwa ręce ostatni numer poradnika, życzę naszym Czytelnikom sukcesów w realizacji planów oraz wszelkiej pomyślności w 2023 roku. Pamiętajmy, że przed nami kolejne konkursy. ŚCP będzie dysponowało ponad 800 milionami euro na inwestycje w odnawialne źródła energii, dywersyfikację działalności oraz tworzenie nowych miejsc pracy. W związku z tym zachęcam do bieżącego kontaktu oraz śledzenia naszej strony internetowej www.scp-slask.pl oraz [profilu Fundusze dla Biznesu w serwisie Facebook](#).

Sukces negocjacji

Inauguracja Funduszy Europejskich dla Śląskiego na lata 2021-2027

8 grudnia 2022 r. w Muzeum Śląskim w Katowicach odbyła się konferencja inaugurująca nowy program regionalny.

W wydarzeniu uczestniczyli m.in. Marszałek Województwa Śląskiego Jakub Chełstowski, Wicedyrektor Generalny ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej Normunds Poppens, Dyrektor Departamentu Programów Regionalnych w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Piotr Zygadło, Przewodniczący Sejmiku Województwa Śląskiego prof. Marek Gzik, Wicemarszałek Województwa Śląskiego Anna Jedynak, Pełnomocnik Hetmana Kraju Morawsko-Śląskiego ds. RESTART i inicjatywy Regionów Górniczych w Transformacji Zdenek Karasek oraz Sekretarz Stanu ds. Federalnych, Europejskich i Międzynarodowych oraz Mediów Nadrenii Północnej

Westfalii Mark Speich.

Decyzja o przyznaniu środków – w ramach Funduszy Europejskich – dla naszego województwa została oficjalnie przekazana przez Normunds Poppensa, a Jakub Chełstowski zauważył, że to historyczny moment i od nas zależy to, jak zostaną wdrożone.

– To jeden z najważniejszych momentów dla regionu w ciągu ostatnich dekad – powiedział Jakub Chełstowski.

– Otrzymamy w sumie 5,1 mld euro, kwotę, jaką jeszcze nigdy nasze województwo nie dysponowało. Te fundusze zmieniają nasz region. To nie jest opcja a zasadniczy kierunek. Od tych kilku najbliższych lat będzie zależał wizerunek Śląska na następne pokolenia. We współpracy z Komisją Europejską i stroną rządową osiągnęliśmy wiele.

Dzisiaj możemy świętować ten sukces. O ogromnym znaczeniu miała niedawna wizyta wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej Fransa Timmermansa na Śląsku – owocna i budująca nić porozumienia. Sukces w postaci funduszy nie przyszedł jednak łatwo, ale nasza praca została doceniona. Nie zapominamy o górnictwie, bo jest naszą tradycją i dziedzictwem. Węgiel i stal sprawiły, że Śląskie stało się przemysłową potęgą. Musimy jednak dzisiaj zrobić ogromny krok do przodu w kierunku nowoczesnych technologii.

Poradzimy sobie z tymi wyzwaniami, bo nauczyliśmy się o śląskich sprawach mówić jednym głosem. Najbliższe lata to czas, kiedy możliwa będzie zmiana wizerunku województwa śląskiego, stereotypowo kojarzonego z przemysłem i górnictwem. Wiele ciepłych słów na temat naszego regionu i już dokonanych przemian padło z ust Normunds Poppensa.

– Inaugurujemy regionalny program dla Śląska, który jest największym tego typu programem w Europie. Górny Śląsk ma już wiele dobrych przykładów transformacji. Jest nim choćby stolica regionu – Katowice. Na terenie Muzeum Śląskiego była kiedyś kopalnia. Dziś gości tu sztuka. To wszystko powstało dzięki środkom unijnym. Posiadacie jako region bardzo niską stopę bezrobocia. Również 5 procent. A to, w mojej ocenie, jest bardzo dobrym prognostykiem na przyszłość dla waszej gospodarki. Niemniej to też zasługa funduszy unijnych, jakie trafiły do regionu, a nowa perspektywa jest wyższa od poprzedniej o 25 procent. To daje duże powody do optymizmu – przekonywał Normunds Poppens, dodając, że „zielona transformacja” to dla całego Starego Kontynentu jedyny właściwy kierunek.

W trakcie konferencji odbyły się trzy panele dyskusyjne, podczas których rozmawiano o najważniejszych

wyzwaniach Europejskiego Zielonego Ładu w kontekście zagadnień społeczno-gospodarczych oraz transformacji. W dyskusji wzięli udział przedstawiciele europejskich regionów węglowych, przedstawiciele strony rządowej i samorządowej w Polsce, a także reprezentanci regionalnych instytucji naukowych, partnerzy społeczni i gospodarczy.

Piotr Zygałdo podkreślił, że Samorządowi Województwa Śląskiego należą się gratulacje.

– To rekordowy program, a 5,1 mld euro jest rekordową alokacją. Pierwsze nabory powinny być powiązane z Funduszem Sprawiedliwej Transformacji – stwierdził Piotr Zygałdo, zaznaczając, że planowane są już na przełomie pierwszego i drugiego kwartału 2023 r. Jakub Chełstowski dodał, że jesteśmy gotowi na czekające nas zmiany.

– Na Śląsku wciąż mamy problem z czystym powietrzem, ale jednocześnie, na tle 16 pozostałych

regionów, jesteśmy liderem zmian. Wymieniamy najczęściej instalacji na przyjazne środowisku, to w naszym regionie montuje się najczęściej pomp ciepła. Wdrażamy programy antysmogowe, za co jesteśmy chwaleni przez Komisję Europejską. Bardzo ciekawe zadanie realizuje Główny Instytut Górnictwa, który inwentaryzuje tereny pogórnice. Wszystkie te elementy dowodzą, że dziś, od strony czysto operacyjnej, jesteśmy gotowi na transformację. Teraz nadchodzi czas na wdrożenie procesu wykonawczego. Musi to jednak być proces monitorowany, w którym kluczową rolę odegrają uczelnie wyższe, które już dziś są kuźnią kadr przyszłych specjalistów – podsumował Jakub Chełstowski.

Paweł Olechnowicz, przedstawiciel Dyrekcji Generalnej

ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej wskazał województwo śląskie i wschodnią wielkopolskę jako podręcznikowe przykłady regionów idealnie realizujących proces transformacji.

– Jesteście po stronie zielonej mocy – podkreślił. Konferencja była okazją do dyskusji na temat tego, jaki wpływ na rozwój i planowane w regionach węglowych przekształcenia powinny mieć Fundusze Europejskie. Pozwoliła także na wymianę doświadczeń związanych z restrukturyzacją, by móc wskazać dobre praktyki i uniknąć błędów w nowej perspektywie finansowej. Przed nami czas dążenia do efektywnej transformacji.

Elżbieta Kabelis
Zastępca Dyrektora
Śląskiego Centrum
Przedsiębiorczości

Gdy ruszał pierwszy konkurs, wnioski dostarczano do nas w kartonowych pudłach. Większość pracowników była zaangażowana w ich odbieranie i rejestrację. Pierwszą perspektywę podsumowaliśmy wypłaceniem 702 mln zł, w drugiej było to niemal dwieście milionów więcej, teraz mamy do dyspozycji ponad 800 mln, ale – euro.

Wiele się przez te lata zmieniło. Wnioski dostarczane są poprzez internetowy system LSI. Największym zainteresowaniem śląskich firm w tych pierwszych latach cieszyło się wprowadzanie nowych produktów i ulepszenie dotychczasowych usług. Przedsiębiorcy z chęcią wchodzili też, dzięki dofinansowaniu ze środków unijnych, na rynki zagraniczne. Wszyscy uczyliśmy się wtedy Funduszy Europejskich. Widać było pewną ostrożność właścicieli firm, ale też dużą otwartość na nowe rozwiązania.

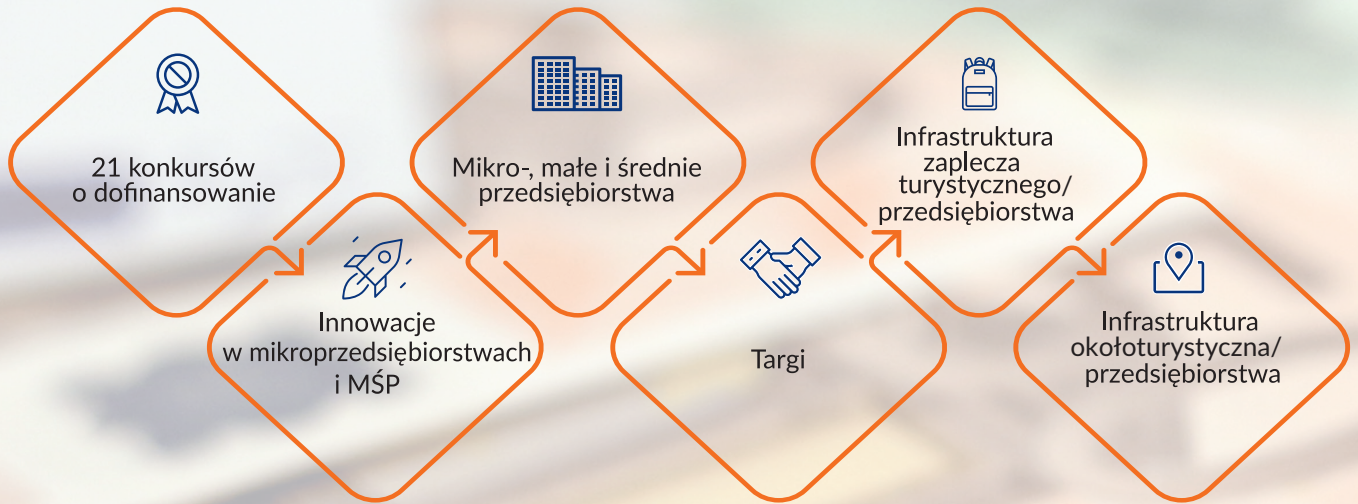
Kolejna perspektywa finansowa oznaczała więcej ryzyka i entuzjazmu. Właściciele firm nabrali wiatru w żagle i zaczęli interesować się bardziej skomplikowanymi projektami. Powstawały laboratoria, dotowaliśmy coraz

Wszyscy uczymy się funduszy

więcej prac badawczo-rozwojowych. Dzięki zrealizowanym projektom obserwujemy też wiele pozytywnych dodatkowych efektów, jak nowe miejsca pracy, powstanie infrastruktury uwzględniającej potrzeby osób z niepełnosprawnościami, poprawę warunków BHP, a także coraz częstsze uwzględnianie rozwiązań proekologicznych. Ze specyficznymi problemami zetknęliśmy się w czasie pandemii, na wsparcie przedsiębiorstw tylko w tym okresie przeznaczaliśmy 388 mln zł. To ogromna aktywność przedsiębiorców z naszego województwa pozwoliła wykorzystać aż tak wiele ze środków, którymi zarządzało ŚCP. Zdobyte dotychczas doświadczenie śląskie firmy będą mogły już wkrótce wykorzystać. Pierwsze konkursy nowej perspektywy 2021-2027 są zaplanowane w II kwartale przyszłego roku.

2007-2013

8 892 złożonych i ocenionych wniosków o wartości **2,6 mld zł**
3 436 podpisanych umów na kwotę **1,0 mld zł**

Wyłaconych ponad **702 mln zł**

585

kontroli w miejscu realizacji projektów

160

warsztatów i spotkań informacyjnych

5800

uczestników spotkań

2014-2020

5 752 złożonych i ocenionych wniosków o wartości **3,8 mld zł**
2 200 podpisanych umów na kwotę **1,8 mld zł**

Wyplaconych niemal **892 mln zł**

Otwarcie na współpracę

Wymieniamy doświadczenia, wspólnie wspieramy przedsiębiorców, razem organizujemy spotkania i warsztaty. Kreujemy otoczenie sprzyjające innowacjom, tworzeniu nowych miejsc pracy oraz rozkwitowi inteligentnych specjalizacji. To oni pomagają nam przyczynić się do szybszego rozwoju firm, zarówno MŚP, jak i tych dużych.

Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A.

- 1 – rozwija rynek pracy, przedsiębiorczość i innowacyjność, pozyskuje inwestorów, w szczególności z kapitałem zagranicznym

Park Naukowo-Technologiczny „Technopark Gliwice” Sp. z o.o.

- 2 – pomaga przedsiębiorcom subregionu północnego czerpać wiedzę i korzystać z możliwości uzyskania wsparcia

Górnośląski Akcelerator Przedsiębiorczości Rynkowej Sp. z o.o.

- 3 – doskonały partner w procesie komercjalizacji wyników badań naukowych i technologicznych w gospodarce

Sosnowiecki Park Naukowo-Technologiczny

- 4 – organizujemy wspólnie spotkania informacyjne dla przedsiębiorców z subregionu północnego

Centrum Inkubacji i Transferu Technologii Politechniki Śląskiej

- 5 – wspomaga dążenie do transferu i komercjalizacji rezultatów projektów

Politechnika Śląska w Gliwicach

- 6 – nasz konsultant przy tworzeniu dokumentacji badawczej dla konkursów z perspektywy 2014-2020

Okręgowa Izba Przemysłowo-Handlowa w Tychach

- 7 – razem z nami powiadamiamy o możliwościach uzyskania wsparcia

Regionalna Izba Gospodarcza

- 8 – informuje i doradza przedsiębiorcom

Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Gliwicach

- 9 – szkoli, integruje środowisko i rozwija przedsiębiorczość

Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach

- 10 – promuje szkolnictwo zawodowe

Izba Przemysłowo-Handlowa Rybnickiego Okręgu Przemysłowego

- 11 – pomaga nam informować o możliwościach uzyskania wsparcia w subregionie zachodnim

Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości

- 12 – współpracujemy, promując programy funduszowe

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach

- 13 – współdziałamy przy organizacji targów pracy i przedsiębiorczości

Fundusz Górnośląski SA

- 14 – udziela pożyczek na rozwój i poprawia internacjonalizację biznesu

Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości

- 15 – wymieniamy doświadczenia związane z realizacją działań

Sieć Badawcza Łukasiewicz

– Instytut Techniki Innowacyjnych EMAG

- 16 – zajmuje się m.in. cyberbezpieczeństwem, sztuczną inteligencją, analizą danych

Urząd Miasta Częstochowy,

Urząd Miejski w Bielsku-Białej,

Urząd Miasta Rybnik

- tworzą przychylną atmosferę, niezbędną do rozwoju przedsiębiorczości

Liderzy Zmian

– 15 lat z Funduszami Europejskimi

To oni tworzą najbardziej interesujące projekty, kreuja nowoczesne rozwiązania i promują województwo poza granicami kraju. Śląskie Centrum Przedsiębiorczości wyróżniło firmy, które w ciągu dwóch minionych perspektyw finansowych rozpoczęły realizację najbardziej spektakularnych przedsięwzięć i zachwyciły rozmachem działań.

Śląskie Centrum Przedsiębiorczości od momentu rozpoczęcia swojej działalności pomaga firmom w ich rozwoju, prowadzeniu badań i utrzymaniu konkurencyjności. W 15-lecie wyróżniliśmy pięć spośród nich. Tytuły Liderów Zmian przyznano w pięciu kategoriach: Medycyna, B+R, Nowoczesne technologie, Innowator oraz Ambasador na rynkach zagranicznych. – Wszystkie wyróżnione przedsiębiorstwa są otwarte na zmiany, stąd też, nie bez przyczyny, nazwa przyznanego wyróżnienia – Liderzy Zmian. Są to firmy, które mają niezablonowe pomysły, kreuja nowe, niestandardowe, innowacyjne rozwiązania. Firmy, które wychodzą na rynki zagraniczne, zarówno europejskie, jak i pozaeuropejskie – wyjaśnia Krzysztof Spyra, Dyrektor Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości.

W nowej perspektywie na lata 2021-2027 Śląskie Centrum Przedsiębiorczości na wsparcie firm przeznaczy łącznie ponad 800 mln euro, z całą pewnością nadal możemy więc mówić o sprzyjającym klimacie dla rozwoju innowacyjnych pomysłów.

– Pamiętajmy, że Fundusze Europejskie pomagają rozwijać się firmom. Z drugiej strony, środki unijne to korzyści dla całego województwa, dla mieszkańców, którzy mają dobre płatne miejsca pracy – podsumowuje Krzysztof Spyra.

W najbliższych latach dodatkowo, dzięki Funduszowi Sprawiedliwej Transformacji, będziemy mogli zmienić wizerunek województwa śląskiego, stereotypowo kojarzonego z przemysłem i górnictwem. Pierwsze konkursy, zarówno badawczo-rozwojowe, jak i ze środków FST zostaną ogłoszone wiosną przyszłego roku. Zachęcamy do ich wykorzystania. Projekty naszych laureatów świadczą o tym, że warto sięgać po Fundusze Europejskie.

Medycyna

- najbardziej istotne projekty przyczyniające się do poprawy zdrowia fizycznego i psychicznego
- nowoczesne rozwiązania, pozwalające na zwiększenie wykrywalności oraz leczenie raka i profilaktykę chorób cywilizacyjnych
- dbałość o stan zdrowia zwierząt – wprowadzanie do gabinetów weterynaryjnych podobnych standardów, jak w leczeniu ludzi

Wyróżnienie: **Accelmed Sp. z o.o.**

Prace B+R

- wizjonerskie, skomplikowane projekty, przyczyniające się do rozwoju inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego: medycyny, energetyki, ICT, zielonej gospodarki i przemysłów wschodzących
- często rozwiązują szeroko rozumiane problemy społeczne czy cywilizacyjne
- prowadzone przez przedsiębiorstwa o dalekosiężnych celach

Wyróżnienie: **Fruktus Agros Nova Sp. z o.o. sp.k.**

Nowoczesne technologie

- innowacyjne i najnowsze rozwiązania zmieniające otaczającą nas rzeczywistość
- siła napędowa gospodarki
- projekty pozwalające wprowadzić nie tylko tańszą i szybszą produkcję, ale też sprawiające, że nasze życie staje się łatwiejsze i pozbawione barier

Wyróżnienie: **Drukarnia Dimograf Sp. z o.o.**

Innowator

- odznacza się niezwykłą kreatywnością i wynalazczością oraz nietuzinkowym podejściem do rozwiązywania problemów – korzysta z różnych dziedzin nauki do tworzenia oryginalnych koncepcji
- wprowadza nowe i ulepszone modele procesów biznesowych
- projekty często są wynikiem prac B+R lub innych prac konstrukcyjno-inżynierskich i cechuje je innowacyjność technologiczna

Wyróżnienie: **CADesigner Engineering Sp. z o.o.**

Ambasador na rynkach zagranicznych

- firmy, które są wizytówką regionu, świadczą o potencjale województwa śląskiego
- promują produkty i usługi zagranicą
- zdobywają nowe rynki

Wyróżnienie: **PHU Technomex Sp. z o.o.**

Jeśli odniosą sukces, jakiś scenarzysta będzie miał niemal gotowy pomysł na film. Mamy tu start-up, który powstał zaledwie trzy lata temu, poszukiwanie leków na groźne choroby i ogromną pasję naukowców.

Biotechnologiczny koń trojański

Walka z czasem

Białaczka szpikowa to jedna z najbardziej dotkliwych chorób, w postaci ostrej może zabić nawet w ciągu kilku dni. Na chemioterapię nie będzie czasu, dlatego tak istotne jest stworzenie leku. Oswoiliśmy się już z liposomami w kosmetykach, teraz – dzięki swoim unikalnym właściwościom – zaczynają być wykorzystywane w medycynie.

– Można sobie wyobrazić, że liposomy to takie bardzo, bardzo małe kapsułki, które w swoim wnętrzu mogą zawierać jakieś substancje – wyjaśnia Prezes Acellmedu Wojciech Czardybon. – Liposomy, nad którymi pracujemy, na swojej powierzchni mają cząsteczki prowadzące rozpoznanie. Łączą się one z tak zwanymi biomarkerami, czyli cząsteczkami chemicznymi występującymi przede wszystkim na powierzchni komórek nowotworowych. W ten sposób liposomy znajdują komórki nowotworowe i przyłączają się do nich, ignorując te zdrowe. Następnie, mamy nadzieję, nasze liposomy będą wchłaniane i wewnątrz komórek uwolnią swój ładunek, który spowoduje śmierć komórki. Można to porównać do konia trojańskiego, który, wpuszczony „za bramy”, niesie w swoim wnętrzu broń, niszcząc wroga od wewnątrz. Taka terapia nie tylko będzie szybka, ale też – co niezwykle istotne dla chorych – pozwoli im uniknąć dotkliwych skutków ubocznych. Dzięki temu organizm jeszcze szybciej się zregeneruje.

Wydrukuj swoją rogówkę

Obecnie uzyskiwane efekty biotechnologii przypominają większości ludzi film science-fiction. Ledwie przyzwyczailiśmy się do drukowanych w 3D modeli anatomicznych, protez czy sprzętu rehabilitacyjnego, a naukowcy poszli dalej. Ich najnowsze osiągnięcia obejmują drukowanie tkanek i narządów: wątroby, skóry czy naczyń krwionośnych. Do tego ekskluzywnego grona dołączył teraz Acellmed. Wraz ze Śląskim Parkiem Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia tworzy rewolucyjny projekt pozwalający na regenerację rogówki. Jest to, jak wiemy, narząd bardzo delikatny i kluczowy dla ostrości widzenia.

– Kupujemy gotowy materiał, zawierający białka występujące w osoczu krwi, i tworzymy z niego przezroczyste rusztowanie. Na nim, z komórek macierzystych pacjenta, drukujemy tak jakby opatrunek. Pozwoli to na utrzymanie komórek w odpowiednim miejscu przez czas potrzebny na ich osadzenie – stwierdza Wojciech Czardybon. – Następnie opatrunek umieszczany jest w oku. W ten sposób pacjent z uszkodzoną rogówką ma szansę odzyskać po zabiegu, spełniającą wszystkie odpowiednie funkcje, powstałą z jego własnych komórek, rogówkę. Metoda ta pozwoli na uniknięcie problemów związanych z przeszczepami.

Fundusze dla biotechnologii

– Można stwierdzić, że wiek XIX był wiekiem chemii, wiek XX – wiekiem elektroniki, natomiast wiek XXI będzie wiekiem biotechnologii – kontynuuje Wojciech Czardybon. – To oczywiście uproszczenie, ale dobrze przedstawia to, co dzieje się obecnie w nauce. Tworzenie nowych leków czy terapii jest niezwykle kosztowne i ryzykowne biznesowo. Praktycznie nikt na świecie nie robi tego tylko z prywatnych pieniędzy – nawet największe światowe koncerny farmaceutyczne próbują korzystać z dotacji. My, chcąc tworzyć, potrzebne przecież społeczeństwu nowe leki, musimy szukać sposobów na wsparcie naszych wysiłków. Fundusze unijne to doskonałe źródło częściowego finansowania takich prac badawczych – podsumowuje Wojciech Czardybon. – Możemy powiedzieć wprost, że bez dofinansowania z funduszy unijnych nie byłibyśmy w stanie realizować żadnego projektu. W przyszłej perspektywie weźmiemy udział w kolejnych konkursach, jeśli tylko będą zbieżne z tematami naszych projektów. Możemy pochwalić się tak dobrymi placówkami, jak Górnośląskie Centrum Medyczne i Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Katowicach czy Centrum Leczenia Oparzeń w Siemianowicach Śląskich. W naszym województwie prowadzone są także intensywne prace nad tworzeniem nowych farmaceutyków i metod rehabilitacji, dlatego też medycyna znalazła się wśród inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego, a prowadzone przez przedsiębiorstwa i jednostki naukowe projekty często są finansowane ze środków Unii Europejskiej.

B+R, a niemal jak u babci

Jaki jest ogórek kiszony, każdy widzi... Niektórzy potrafią nawet sami go ukusić, innym pomagają w tym starsi członkowie rodziny, ale zrobić to tak, by smak był jak u babci, a produkt spełniał rygorystyczne normy, umie Fruktus Agros Nova.

Ogórek kiszony naukowo

W badaniach wykorzystano kolekcyjne szczepy bakterii starterowych Politechniki Łódzkiej. Zostały one wyizolowane z materiału przemysłowego i, po dodaniu do produktów, przyspieszyły proces fermentacji oraz nim sterowały.

– Już w trakcie trwania pierwszych badań przeprowadziliśmy wstępną selekcję jakościową, również pod kątem jakości wyizolowanych szczepów i zdecydowaliśmy o kontynuacji badań na większą skalę, opierając się na burakach, kapuście i ogórkach – wspomina Dyrektor Działu Innowacji Grupy Maspex Marta Kutyna-Bakalarska.

W ten sposób w projekcie „Wpływ szczepów starterowych bakterii kwasu mlekowego na jakość i właściwości prozdrowotne produktów owocowo-warzywnych” udało się rozwiązać problem niestabilności procesu fermentacji spontanicznej.

– Teraz nie ma miejsca na nadmierny rozwój niepożądanego mikroflory, wady i brak powtarzalności produktów. Proces, w którym używamy wyselekcjonowanych szczepów bakterii kwasu mlekowego, zachodzi też szybciej – dodaje Dyrektor Fruktus Agros Nova Dariusz Piotrowski. – Ma to ogromny wpływ na rozwój produkcji i eksportu. Kiszone warzywa nie tracą przy tym prozdrowotnych właściwości. – Sam proces fermentacji prowadzimy, odwzorowując na skalę przemysłową tradycyjne metody kiszenia, dlatego zachowujemy niepowtarzalny smak domowych kiszonek – zauważa Dariusz Piotrowski.

Kaszotto pod ciśnieniem

Oprócz zawsze lubianego risotta, modne ostatnio stało się – do tego stopnia, że zyskało własną, nową nazwę – zdrowe, oparte na rodzimych gatunkach zbóż, kaszotto. Tymi produktami firma zajęła się w drugim z projektów realizowanych przy udziale środków unijnych w ramach umowy ze Śląskim Centrum Przedsiębiorczości: „Opracowanie receptury dań gotowych do spożycia jako żywności funkcjonalnej, dedykowanej wybranym grupom konsumentów, utrwalanej przy użyciu innowacyjnej metody paskalizacji”. Produkty przeznaczone są dla trzech grup odbiorców: diabetyków, chorych na Hashimoto oraz osób o obniżonej odporności. Potrawy poddawane są technologii HPP, zwanej zimną pasteryzacją lub wysokociśnieniową homogenizacją.

– Jest to bardzo ekologiczna i prozdrowotna alternatywa dla standardowych metod utrwalania żywności, ale też duże wyzwanie technologiczne – mówi Dariusz Piotrowski. – Pozwala ograniczyć lub w pełni usunąć patogeny, a zachować mikroorganizmy obojętne dla człowieka. Pełna sterylizacja nie jest w przypadku produktów żywnościowych ani konieczna, ani zdrowa, ponieważ obniża odporność konsumentów na bakterie i grzyby. Stosując wysokie ciśnienie, można zachować jakość świeżych produktów, a jednocześnie zapewnić bezpieczeństwo mikrobiologiczne w przypadku bakterii, drożdży, wirusów. Można też nadać produktowi bardziej wyrazisty smak, mocniejszy zapach, aksamitną i jednorodną strukturę.

20 lat z Funduszami Europejskimi

Grupa Maspex, w ramach której działa Fruktus Agros Nova, to jeden z największych producentów żywności w Europie Środkowo-Wschodniej. Już od 20 lat sięga po fundusze unijne. Najpierw uzyskiwano środki na inwestycje, potem – innowacyjne i ekologiczne rozwiązania, a obecnie na prace badawczo-rozwojowe.

– Z niecierpliwością czekamy na nowe konkursy – stwierdza Marta Kutyna-Bakalarska – nie tylko te dotyczące prac B+R, ale także gospodarki o obiegu zamkniętym, przechodzenia na odnawialne źródła energii i związane z zamykaniem obiegu wody. Skupiamy się na opracowaniu receptur i technologii wyrobów zgodnych z preferencjami konsumentów, którzy pozyskują wyrobów zdrowych, bilansujących diety i wytworzonych z krajowych surowców, przez lokalnego producenta, aby obniżyć ślad środowiskowy. Ekologia i zdrowy styl życia to fundamenty naszej strategii zrównoważonego rozwoju. To dzisiaj nie tylko moda czy marketing, ale konieczność i odpowiedzialność społeczna.

Firma Fruktus Agros Nova, która – oprócz marki własnej – zajmuje się także produkcją wyrobów Krakus, planuje pracować nad nowymi projektami oraz kontynuować program rozwoju. Priorytetami są zdrowie, środowisko, innowacyjność, dbanie o rozwój pracowników i partnerów biznesowych.

Europejski impuls

A photograph of a modern industrial printing plant. The scene is filled with large, complex machinery, primarily in shades of blue and white. In the foreground, a large roller is visible, with a green sheet of paper or material being processed. The background shows more machines and a clean, well-lit factory environment with overhead fluorescent lights. The overall impression is one of a high-tech, automated manufacturing process.

Wszystko zaczęło się w 1989 r. — nowe czasy dla Polski, a wraz z nimi gospodarcze przemiany. Nie tak szybkie, jak przewidywano, ale zdecydowane. Wraz z upadkiem PRL-u minęła konieczność drukowania kartek na żywność, za to otwierały się nowe możliwości. Wtedy powstał Dimograf. W chwili debiutu mieli jednokolorową maszynę i trzech pracowników, dziś ich obroty sięgają 135 mln zł.

Offset może być tani

Osiągnięcie tak wysokich wyników nie byłoby możliwe bez najnowszych technologii. To one pozwalają na ekologiczną i szybką produkcję. Druk offsetowy, polegający na drukowaniu arkuszy z wcześniej przygotowanej matrycy przy pomocy farby drukarskiej, w przeciwieństwie do druku cyfrowego, który przypomina korzystanie z drukarek komputerowych, uważany jest za drogi. Dimograf znalazł sposób na ograniczenie wydatków:

— Druk cyfrowy pozwala na drukowanie nawet jednej odbitki przy małych kosztach. Przy nakładach 200-500 szt. koszt druku offsetowego jest już niższy niż cyfrowego, a jakość wyższa — zauważa Wiceprezes Drukarni Dimograf Krzysztof Kantyka. — Jeszcze niedawno druk offsetowy wymagał długiego przygotowywania maszyny do pracy. Trwało to od 30 do 60 minut na arkusz. Nowoczesne maszyny skracają ten czas do 3-7 minut. Pozwoliło to nam obniżyć koszt odbitki, zmniejszyć ilość odpadów, a także zredukować opłaty za energię.

Jeśli coś zajmuje Ci zbyt dużo czasu, zleć to... maszynie

Zgodnie z tą zasadą Dimograf przekazał obowiązki związane z ustaleniem właściwej kolorystyki. Teraz urządzenia dokonują automatycznego pomiaru, a wyniki są od razu przekazywane do systemu podawania farby. Jeśli pomiar jest zgodny z normą ISO, druk jest kontynuowany, jeśli nie — następuje automatyczna korekta. Operator tylko nadzoruje pracę maszyny.

— Wcześniej kolor porównywaliśmy z wzorcem wizualnie albo poprzez ręczny pomiar densytometrem. Wymagało to zatrzymania maszyny, wyjęcia arkusza, co trwało nawet kilka minut. Następnie wyniki trzeba było ręcznie wprowadzać do maszyny — wyjaśnia Krzysztof Kantyka.

— Dzięki zmianom zyskaliśmy nie tylko czas, ale też znacznie zmniejszyła się ilość makulatury, ponieważ każde zatrzymanie urządzenia oznaczało wyrzucenie kilkudziesięciu arkuszy papieru.

Od papieru do polimerów

Papier syntetyczny powstał kilkadziesiąt lat temu, ale dopiero ostatnio zyskuje szerszą popularność ze względu na wcześniejsze problemy z nanoszeniem druku i wysoką cenę. — Ma jednak szereg zalet — przekonuje Krzysztof

Kantyka. — Sprawdza się tam, gdzie można wykorzystać jego własności fizyczne, czyli wodoodporność, odporność na środki chemiczne i wytrzymałość mechaniczną. Produkuje się z niego mapy, przewodniki wykorzystywane w górach czy na kajakach, instrukcje obsługi i etykiety. Na rozszerzenie asortymentu pozwoliły środki unijne, z których zakupiono maszynę drukującą w ośmiu kolorach, przeznaczoną do naturalnych papierów cienkich oraz papieru syntetycznego. Dostosowano ją do potrzeb Dimografu. Drukowanie na takich materiałach wymaga specjalnego prowadzenia arkuszy w maszynie, właściwego odprowadzenia ładunków elektrostatycznych oraz precyzyjnego systemu nakładania i wykładania papieru. Przygotowano także linię do produkcji twardych opraw z autorskim systemem rozpoznawania prawidłowego położenia bloku książkowego i zautomatyzowaną linię do produkcji książek na spirali, która pozwoli na konkurencję z wyrobami z Dalekiego Wschodu.

Droga do nowoczesnych technologii

Aby dojść do spektakularnego wyniku w wysokości 135 mln zł obrotu i eksportu 87% produkcji, potrzebne było duże zaangażowanie oraz szukanie takich sposobów produkcji, by druk był jak najlepszy i najszybszy, a przy tym jego cena nie szczyła w górę. Dimograf współpracuje z Politechniką Warszawską, aktywnie uczestniczy w projektowaniu maszyn, ciągów technologicznych, a także innowacyjnych elementów linii produkcyjnych. Bierze udział w największych na świecie targach — księgarskich we Frankfurcie i poświęconych maszynom poligraficznym w Düsseldorfie. Modernizacja drukarni w latach 2017-2022 kosztowała 47 mln zł, z czego 10,4 mln zł pochodziło ze środków unijnych. — Dzięki funduszom udało się zbudować drukarnię dziełową, która jest jedną z najnowocześniejszych w Europie i zajmuje drugie pod względem obrotów miejsce w Polsce. Początkowo firma pracowała na używanych maszynach drukarskich i introligatorskich. Szybko zauważyliśmy, że nowoczesne urządzenia, mimo dużych kosztów zakupu, pozwalają na pracę z większą efektywnością i wysoką jakością. Pojawienie się Funduszy Europejskich dało nam impuls do poszukiwania innowacyjnych maszyn i technologii — wspomina Prezes Drukarni Dimograf Dariusz Mrzygód.

Kolej na ekspansję

Materiał Partnera

Unijne fundusze pomogły firmie CADesigner z Mysłowic stać się jednym z europejskich liderów w swojej branży. Wytwarza m.in. linie do produkcji wagonów metra. Wkrótce spółka zamierza także podbić rynek północnoamerykański.

Spółka CADesigner działa od 2013 r. i ma w 100% polski kapitał. Stała się jednym z wiodących europejskich dostawców linii produkcyjnych oraz montażowych dla firm zajmujących się wytwarzaniem pojazdów szynowych (pasażerskich i towarowych), a także maszyn budowlanych, rolniczych i pojazdów specjalnych. CADesigner zajmuje się również projektowaniem i produkcją konstrukcji przemysłowych. Dzisiaj zatrudnia już ok. 100 osób. Połowę zespołu stanowią konstruktorzy i technolodzy.

Firma z Mysłowic jest najbardziej aktywnym beneficjentem korzystającym z unijnych funduszy, które rozdysponowuje ŚCP.

- Do sięgania po fundusze unijne skłania nas specyfika działalności. Ta wymaga sporych nakładów na badania i rozwój oraz wdrażania coraz bardziej innowacyjnych rozwiązań i technologii – tłumaczy prezes Bartłomiej Markowicz. - Współpraca z ŚCP jest bardzo owocna, a efekty można sprawdzić naocznie w zakładach największych europejskich producentów taboru kolejowego.

Spółka wraz z ŚCP zrealizowała (bądź nadal realizuje) szereg wspólnych projektów. To m.in. działania dotyczące innowacji w MŚP, dzięki którym kupiono środki trwałe niezbędne do realizacji największych europejskich kontraktów. To także projekty dotyczące badań i rozwoju w przedsiębiorstwach.

- Najważniejszą wartością dodaną wynikającą z pozyskiwania środków unijnych jest komercjalizacja. Nie traktujemy realizowanych projektów jako pozyskiwania doraźnych środków na bieżącą działalność. To dla nas

instrument do budowania przewagi konkurencyjnej i wdrażania technologii niestosowanych dotychczas w Europie – tłumaczy Bartłomiej Markowicz. Przykładem mogą być zainstalowane u Klientów zautomatyzowane linie produkcyjne do wagonów metra, pociągów dużych prędkości czy wagonów pociągów podmiejskich. Innym efektem jest również wyposażanie zakładu konstrukcji spawanych w Mysłowicach, co pomogło uzyskać pełną niezależność rynkową. To z kolei pozwoliło na sprostanie terminowości i jakości realizowanych kontraktów.

- Obecnie zauważamy znaczny wzrost inwestycji w kolej i w produkcję taboru szynowego w Europie. Jest to związane z ekologią i ekonomią – mówi Bartłomiej Markowicz. - Jako że jesteśmy preferowanymi dostawcami linii produkcyjnych i rozwiązań konstrukcyjnych dla największych europejskich producentów, bezpośrednio nas to dotyczy. Aby sprostać wymaganiom rynku, niezbędne będzie wdrożenie nowych rozwiązań związanych z automatyzacją i robotyzacją. To otwiera przed nami duże pole do współpracy z ŚCP. Z niecierpliwością czekamy na możliwości, które związane będą z kolejną perspektywą unijną – dodaje. Realizacja projektów dofinansowywanych z UE wpływa pozytywnie na kreowanie rozpoznawalności firmy na rynku. Jednym z efektów prowadzonych prac B+R jest ekspansja na rynek północnoamerykański. Od 2023 r. CADesigner także tam będzie realizować swoje zamówienia. Realizacja projektów unijnych ma także dodatni wpływ na warunki BHP w przedsiębiorstwie oraz wzrost zatrudnienia.

Podbijają świat

Nowe, zrobotyzowane urządzenia medyczne, nad którymi pracuje firma Technomex z Gliwic, pozwalają na skuteczniejsze i bardziej efektywne prowadzenie rehabilitacji. W opracowaniu nowoczesnego sprzętu i jego sprzedaży na egzotycznych rynkach pomagają fundusze unijne.

Od Meksyku do Indonezji

Swoje wyroby eksportowali już m.in. do takich krajów jak Włochy, Czechy, Rumunia, Hiszpania, Litwa, Łotwa, Chorwacja, Rosja, Ukraina, Indonezja, Turcja, Meksyk, Chiny, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Kazachstan, Pakistan, Wietnam, Singapur, Tajlandia, Sri Lanka, Irak, Bahrajn, Arabia Saudyjska, Egipt czy Libia. Wyróżnienie w kategorii Ambasador na rynkach zagranicznych dla PHU „Technomex” sp. z o.o. jest więc w pełni zasłużone.

- W obecnej sytuacji geopolitycznej właściwą drogą jest pozyskiwanie nowych rynków. Ten arabski jest bardzo chłonny na nowe technologie i robotyzację w rehabilitacji. Tam z sukcesem rozwijamy sprzedaż od 2021 r. Natomiast na rynku afrykańskim rehabilitacja dopiero raczkuje i jest na początkowym etapie rozwoju – zauważa Anna Szczepaniak, Wiceprezes Zarządu.

Interdyscyplinarność przyszłością rehabilitacji

Przedsiębiorstwo jest producentem sprzętu do hydroterapii i kinezyterapii, zajmuje się też projektowaniem i wyposażaniem szpitali, sanatoriów, ośrodków rehabilitacyjnych oraz gabinetów terapeutycznych. Jednym z projektów Technomexu jest innowacyjne Interdyscyplinarne Centrum Leczenia i Rehabilitacji.

– Rynek, w którym działamy, cechuje mocna potrzeba wdrażania nowoczesnych rozwiązań i technologii. Nieustannie pracujemy nad nowymi urządzeniami, które pozwolą na skuteczniejszą, bardziej efektywną rehabilitację przy użyciu zrobotyzowanych urządzeń – mówi Anna Szczepaniak.

Unikalnym rozwiązaniem będzie zastosowanie w Centrum nowoczesnej komory hiperbarycznej, która stanie się podstawą rehabilitacji. Pojawią się w nim profesjonalne jednostki zajmujące się: leczeniem ran i terapią blizn, rehabilitacją ortopedyczną i neurologiczną oraz rehabilitacją dzieci do lat 16. W ten sposób leczenie tlenem i leczenie ran zostanie kompleksowo połączone z procesem rehabilitacji.

– Staramy się lansować nowe rozwiązania i poszukiwać nisz, które skutecznie wypełniamy – wyjaśnia Piotr Kozioł, Prezes Zarządu. – Chodzi o terapię z wykorzystaniem

oporu elastycznego połączoną z diagnostyką, tutaj widzimy możliwość bardziej precyzyjnego oddziaływania na pacjentów. W tym się specjalizujemy.

Fundusze przyspieszają rozwój

Technomex tylko we współpracy ze Śląskim Centrum Przedsiębiorczości realizuje aż cztery projekty. Korzysta także z innych źródeł finansowania, zarówno regionalnych, jak i ogólnopolskich.

– Fundusze unijne traktujemy jako wsparcie rozwoju firmy. Dzięki zewnętrznym źródłom finansowania możemy pokryć koszty wdrażania nowych produktów i usług. Nasza firma i tak by realizowała te projekty, ale odbywałoby się to w wolniejszym tempie i nie na taką skalę jak jest to możliwe dzięki wsparciu – tłumaczy Anna Szczepaniak. A Piotr Kozioł dodaje:

– Dzięki dofinansowaniu i środkom pozyskiwanym w ramach projektów unijnych jesteśmy w stanie to robić w znacznie szerszym zakresie, niż gdybyśmy tych środków nie mieli. Widzimy duży potencjał nie tylko na terenie rynku polskiego, rynków europejskich, ale przede wszystkim Azji i Afryki, do której też zaczynamy docierać.

Gliwicka firma, pomagająca pacjentom przywrócić zdrowie, działa już od 35 lat i regularnie pozyskuje środki europejskie, przeznaczając dotacje na prace B+R, rozwój usług rehabilitacyjnych i promocję produktów na rynkach zagranicznych.

Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich
al. Korfańtego 79, 40-160 Katowice
poniedziałek 7.00-17.00, od wtorku do piątku 7.30-15.30

Telefony:

32 774 47 20

32 774 47 21

32 774 47 24

Punkt Kontaktowy ŚCP
Śląskie Centrum Przedsiębiorczości
ul. Katowicka 47, 1 piętro, pokój 101, 41-500 Chorzów
od poniedziałku do piątku 7.30-15.30

Telefony:

32 743 91 71

32 743 91 77

Fax:

32 743 91 61

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego
na lata 2014-2020

